

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-1053

8.12.2022

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Brann i låve – overdrevet krav? – fal. § 8-1, 4. ledd.

Sikrede meldte om brann i forsikret låve. Låven brant ned til grunnen. Sikrede leverte et omfattende innbokrav. Selskapet avslo kravet med henvisning til at det var av den oppfatning at sikrede selv hadde tent på låven, og at innbokravet var overdrevet i forhold til hva som faktisk hadde befunnet seg i låven da det brant. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav om erstatning etter brann i låve og spørsmålet om selskapet er uten ansvar og kan si opp forsikringsavtalen på grunn av uredelig brudd på opplysningsplikten, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Natt til 29.5.20 oppstod det brann i sikredes låve. Låven brant ned til grunnen, og brannen spredte seg også til tre biler og en henger som sto parkert ved låven.

Sikrede meldte om brannen påfølgende formiddag. I skademeldingen oppgav sikrede at alt var totalskadet. Selskapet bekreftet dekning for skaden samme dag, og sikrede ble deretter oppringt fra selskapet. I samtalen skal sikrede ha opplyst at låven ble brukt som lagerbygg, og at han hadde tegnet forsikring med høy forsikringssum da han hadde mye innbo i låven. Sikrede oppgav at han trodde det var skader for et syvsifret tall. Han opplyste at han hadde maskiner og verktøy, klær, paraglider, gressklipper og ting og tang i låven. Gressklipperens verdi var oppgitt til kr 150 000. Kvitteringer var brent inne ifølge sikrede.

På spørsmål om hva som hadde skjedd og hva skadeårsak kunne være skal sikrede ha svart at han ikke visste, men kanskje "en katt løper gjennom med statisk elektrisitet".

I samtale med selskapets utreder 8.6.20 ble sikrede igjen spurt om han hadde tenkt noe på hva årsaken til brannen var. Han nevnte igjen at kanskje katten kunne ha forårsaket brannen, men at det kanskje var lite sannsynlig. Sikrede hadde ikke tro på at noen skulle ha motiv for å gjøre noe slikt mot ham. Sikrede og utrederen snakket om hva sikrede hadde oppbevart på låven, men sikrede hadde ikke helt oversikt enda på hva han hadde hatt der. Det ble også tatt opp at sikrede hadde låven forsikret i to ulike selskap. Sikrede hadde selv tegnet forsikringene da han jobbet som forsikringsselger.

Selskapet sendte samme dag en e-post med informasjon til sikrede, og sikrede ble bedt om at skadekrav for innbo ble fylt ut. Selskapet vedla et Excel-skjema til bruk for dette.

Branntomta ble etter kort tid frigitt av politiet, og brannstedet ble 15.6.20 undersøkt av teknisk utreder og brannhund. Sikrede møtte utreder på brannstedet 16.6.20. Utreder fikk inntrykk av at sikrede hadde manglende vilje til å bidra til påvisning av låvens inngangsdør og en skjøteledning som skal ha blitt dratt fra huset og ut til låven gjennom inngangsdøra. Utreder reagerte på at

sikrede fant det vanskelig å huske hvor inngangsdøra hadde vært.

Sikrede gjentok i møtet med utreder at det hadde vært løsøre for store verdier i låven da det brant.

Sikrede sendte i begynnelsen av juli inn en oppdatert innboliste, men viste til at det var "mye mer på låven".

I ny samtale med utreder 9.7.20 ble sikredes økonomi tatt opp. Sikrede opplyste at han kjøpte eiendommen i 2010 for kr 2 100 000, og at han hadde huslån på kr 2 370 000. I tillegg hadde han gjeld på bil, campingvogn og forbrukslån. I samtalen var det snakk om gjeld på totalt kr 5 000 000. Sikrede hadde hatt liten inntekt, men opplyste at det hadde gått greit å betjene gjelden.

Deretter opplyste sikrede at han hadde gjeld i form av inkassokrav til banker i forbindelse med kredittkort osv. Denne gjelden skrev seg fra firmaer sikrede hadde drevet, og han tippet det var snakk om ca. kr 25 000 000. Sikrede oppgav at de hadde omring kr 70–80 000 i låneutgifter per måned, og lagt til andre utgifter var det totalt ca. kr 100 000.

Senere i juli 2020 gikk utreder gjennom deler av sikredes foreløpige innbokkrav, samt sikredes inntektskilder. I august sendte sikrede inn ytterligere skadekrav.

Mot slutten av oktober ble det etter det opplyste foretatt utgraving av branntomten, og nytt møte med sikrede ble avholdt 8.12.20. Samtalen varte i nærmere fem timer, og det ble i samtalen vektlagt at selskapet trengte dokumentasjon for gjenstander sikrede krevde erstatning for etter brannen.

I brev til sikrede 18.12.20 ble de underrettet om at selskapet ville vurdere om det var gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger i tilknytning til innbokkravet. Selskapet ba om svar/dokumentasjon på tolv konkrete punkter nevnt i brevet, og det ble tatt forbehold om at selskapet måtte avvente endelig standpunkt til etter mottak av politidokumenter. Politidokumentene ble etter det opplyste mottatt av selskapet 23.4.21.

Sikrede sendte i januar 2021 kopi av kvitteringer fra B. til selskapet. Selskapet ba om utfyllende informasjon om bilagene. Sikrede svarte på dette 31.3.21. Sikrede ble etter det opplyste 19.4.21 bedt om å prioritere arbeid med å innhente kvitteringer/kredittkorttransaksjoner. Sikrede oversendte ytterligere dokumentasjon i både juni og juli 2021. Selskapet fulgte opp med spørsmål som sikrede besvarte i august 2021. Selskapet har opplyst at det deretter ble foretatt undersøkelser om gjenstander i løsørekravet basert på møter og dokumentasjon fra sikrede og funn gjort i branntomta. Saken ble diskutert internt med advokat, og selskapet avsto sikredes krav i brev av 5.11.21.

Sikrede var uenig i avslaget, men selskapet opprettholdt dette 22.12.21.

Sikrede har i det vesentlige anført at selskapet ikke har anledning til å avslå hans krav. Det er helt feil når selskapet mistenker at sikrede selv har startet brannen, og at han har overdrevet innbokkravet. Dersom det er stor forskjell mellom oppgitt innbo og det selskapet har funnet, så kan dette bare forklares med at det har vært innbrudd på låven brannnatten; tyvene har tømt låven for verdifulle ting og satt fyr på låven for å dekke over sine spor.

Sikrede føler seg overkjørt av selskapet og mener at saken bør være relativt enkel å ta stilling til. Selskapet har brukt unødig lang tid, og den har vært en stor økonomisk belastning for sikrede. Selskapet bør ikke få medhold i sitt resonnement om at sikredes trange økonomi var motiv for å gjøre noe galt da dette samtidig er en påstand om at folk med mye penger er ærligere enn de med lite penger. Selskapet har anført at kravet er voldsomt overdrevet, men sikrede har levert lister

over anslagsvis 60 % av hva som befant seg i låven. Påstanden er derfor urimelig. Som eksempel har sikrede vist til at selskapet ved gjennomgang av branntomta overså en stor og tung jekk, og sikrede stiller da spørsmål om hva annet selskapet kan ha oversett.

Selskapet har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på erstatning etter brannen. Det er funnet en rekke uregelmessigheter mellom sikredes krav og eiendeler funnet i brannruinene. Forsikringstilfellet er forsettlig, og det er gitt bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger ved skadeoppgjøret. Sikrede forsto at det uriktige kravet kunne gi ham en erstatning han ikke hadde krav på, jf. at det fremsatte kravet på ca. kr 5 200 000 i praksis er fullstendig udokumentert. Det er klar sannsynlighetsovervekt for at gjenstander er krevd erstattet i større volum og/eller høyere kvalitet enn det som faktisk befant seg i låven da det brant. Etter reglene om identifikasjon som fremkommer i vilkårene for forsikringsavtalen, og som er hjemlet i fal. § 4-11 annet ledd bokstav b identifiseres ektefellen (som forsikringstaker) med sikrede. Begge er orientert om selskapets avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten under skadeoppgjøret.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvoretter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Saken reiser spørsmål om sikrede har startet brannen selv og om han levert et overdrevet krav under innboforsikringen. Skadeoppgaven er omfattende med en lang rekke gjenstander, og nemnda har verken kompetanse eller kapasitet til å ta stilling til om kravet er korrekt. En forsvarlig behandling av saken forutsetter muntlige forklaringer fra sikrede og sakkyndige som har grunnlag for å uttale seg både om brannårsaken og om gjenstandenes verdi.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).